

Työkaluja yritysten energiatehokkuuteen

Tomi Kiuru, Motiva Oy

Energiatehokkuudesta kannattavuutta
- hanke
webinaari 28.1.2025

Motiva konsernin avainlukuja 2023

100 %

Valtion omistama kestävän
kehityksen yhtiö

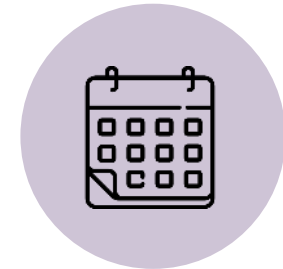
10,1 milj. €

Liikevaihto

89

Henkilöstön määrä

83

Henkilötyövuotta

Motiva on valtion kestävän kehityksen yhtiö

Nopeutamme siirtymistä kestävään yhteiskuntaan ja elämäntapaan.

Motiva on vaikuttava ja puolueeton kestävän kehityksen verkostojen rakentaja ja johtaja. Yhdistämme julkiset, yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat kehittämään ja toteuttamaan uusia skaalautuvia ratkaisuja.

Ajankohtaisimmat trendit jotka vaikuttavat kestävään kehitykseen:

Ilmastonmuutos ja resurssien riittävyys

Vähähiilisyys ja sektori-integraatio

Teknologiamurros ja digitalisaatio

Kuluttajakäyttäytymisen muutos

Kaupungistuminen

Yhteistyökumppanimme ja asiakkaamme

Tarjoamme julkishallinnolle, yrityksille, kunnille ja kuluttajille tietoa, ratkaisuja ja palveluja, tukena työssä kohti resurssitehokkaita, vaikuttavia ja kestäviä valintoja.

Vahvuusalueemme:

Energiamurroksen ja sähköistymisen edistäminen

Kiertotalouden toimintamallien ja markkinoiden kehittäminen

Ratkaisumme isojen muutosten läpivientiin:

Kestävän kehityksen systeemi-muutoksen kirittäminen

Vaikuttavuuden johtamisen toimintamallien jalkauttaminen

Vapaaehtoisten energia-tehokkuussopimusten toimeenpanon tuki

Kuluttajien neuvonta ja vaikuttava informaatio-ohjaus

Esityksen sisältö

Ajankohtaista energiatehokkuusdirektiivistä yrityksille

Työkaluja yrityksen energiatehokkuuteen

- Energiatehokkuussopimukset
- Energiakatselmukset
- Syväselvitykset

Ideoita, apuja ja hyötytietoa

Ajankohtaista energiatehokkuusdirektiivistä yrityksille

Energiatehokkuusdirektiivi

Uudelleenkirjoitettu direktiivi astui voimaan 10.10.2023. Kansallinen toimeenpano käynnissä työ- ja elinkeinoministeriön johdolla. Lainsäädäntö oltava valmis 11.10.2025.

Suomenkielinen versio direktiivistä löytyy <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32023L1791>

Työ- ja elinkeinoministeriön sivut: <https://tem.fi/energiatehokkuusdirektiivin-toimeenpano>

Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

Artiklat

- art 3 Energiatehokkuus ensin periaate
- art 4 PEC ja FEC, energian loppukäytön vähentämistavoite
- art 5 Julkisen sektorin energiankulutuksen vähentäminen 1,9 %
- art 6 Julkisen sektorin rakennusten 3 % vuosittainen korjausvelvoite lähes nollaenergiatasoon
- art 7 Julkisten hankintojen energiatehokkuus
- art 8-10 Energiansäästövelvoite kaudelle 2021-2030
- **art 11 Energianhallintajärjestelmät ja energiakatselmukset**
- art 12 Palvelinkeskukset, tietojen raportointi tavoitteena energiatehokkuuden edistäminen
- art 13-20 Lämmön mittaus, laskutus ja kulutustiedot
- art 21 Lämmityksen, jäähdytyksen ja lämpimän käyttöveden sopimusasiat
- art 22 Energianeuvonta
- art 23 Energiatehokkuuden kumppanuus, komissio
- art 24 Energiaköyhyys
- art 25 Kattava arviointi ja yli 45000 asukkaan kuntien lämmityssuunnitelmat
- art 26 Tehokkaan kaukolämpöjärjestelmän kriteerit, tehokas chp ja laitoskohtaiset KHA:t
- art 27 Energian muunto, siirto ja jakelu
- art 28 Pätevöityminen, akkreditointi, sertifiointi
- art 29 Energiapalvelut
- art 30 Kansallinen energiatehokkuusrahasto, rahoitus ja tekninen tuki
- art 31 Muuntokertoimet
- art 35 Uudelleentarkastelu ja seuranta

Energianhallintajärjestelmät ja energiakatselmukset: 11 artikla

Yritysten on

- toteutettava eurooppalaisten tai kansainvälisten standardien mukaisesti sertifioitu **energianhallintajärjestelmä**, kun keskimääräinen energian vuosikulutus on **yli 85 TJ** kolmen edellisen vuoden aikana
- tehtävä **energiakatselmus** neljän vuoden välein, kun keskimääräinen energian vuosikulutus on **yli 10 TJ** kolmen edellisen vuoden aikana ja käytössä ei ole energianhallintajärjestelmää
- laadittava **toimintasuunnitelma** energiakatselmuksen toimenpidesuosituksen toteuttamiseksi, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista
- annettava tieto kansallisille viranomaisille, kun kulutus jonakin vuonna ylittää 85 tai 10 TJ

Jäsenvaltioiden on

- edistettävä laadukkaita ja kustannustehokkaita energiakatselmuksia sekä toimenpidesuosituksen toteutusta niille yrityksille, jotka eivät ylitä 85 ja 10 TJ:n rajoja

Työkaluja energiatehokkuuteen - Energiatehokkuussopimukset

Energiatehokkuussopimukset Suomen ensisijainen valinta EED toimeenpanossa

- Energiatehokkuussopimukset ovat Suomessa ensisijainen keino täyttää EU:n energiatehokkuusvelvoitteet
 - [Energiatehokkuusdirektiivi \(2012/27/EU\)](#), [2018/2002](#) (EED)
 - Sopimustoiminnan tulosten on tavoitteena kattaa merkittävästi yli puolet energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanokaudella 2014–2020 direktiivin 7 artiklan mukaisesta sitovasta kansallisesta energiansäästötavoitteesta (49 TWh_{kum}) ja yli puolet myös kauden 2021–2030 tavoitteesta (105...130TWh_{kum})
 - Sopimustoiminta palvelee myös muiden kuin energiatehokkuusdirektiivin 7 artiklan velvoitteiden toimeenpanossa
- Vapaaehtoiset sopimukset ovat olleet vaihtoehto uudelle kansalliselle lainsäädännölle tai muille uusille pakkokeinoille 1997 →
- Suomea sitovien energiatehokkuusvelvoitteiden toimeenpano onnistuu vapaaehtoisin keinoin vain, jos sopimustoiminta on kattavaa ja täyttää asetetut tavoitteet energiankäytön tehostumisesta

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025

ELINKEINOELÄMÄN ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS

TEOLLISUUS

Energiavaltainen teollisuus |
Elintarviketeollisuus | Kemianteollisuus
Teknolohiteollisuus | Puutuoteteollisuus
Yleinen – teollisuus

ENERGIA-ALA
Energiantuotanto
Energipalvelut

PALVELUALA

Kaupan ala | Matkailu- ja
ravintolapalvelut | Autoala |
Yleinen – palveluala

KIINTEISTÖALAN ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS

TOIMITILAKIINTEISTÖT
VUOKRA-ASUNTOYHTEISÖT

KUNTA-ALAN ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS

KAUPUNGIT & KUNNAT
KUNTAYHTYMÄT

HÖYLÄ IV ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS

LÄMMITYSPOLTTONESTEIDEN
JAKELU
Öljylämmityskiinteistöt

Energiatehokkuussopimus yrityksen näkökulmasta

MITEN HYÖDYT / MIHIN SITOUDET?

ELINKEINOELÄMÄN ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS 2017–2025

NÄIN HYÖDYT:

Käytät energiaa fiksusti – säästät euroja ja luonnonvaroja.

Pienennät energiakulujasi, mikä lisää kannattavuutta ja tulosta. Voit hakea valtion tukea energiatehokkuustoimiin.

Toimit vastuullisesti ja osoitat sen. Investoinnit energiatehokkuuteen edistävät myös vihreää kasvua.

Pienennät toimintasi ilmastokuormaa.

Energiatehokkuuden jatkuvasta parantamisesta tulee hyödyllinen toimintatapa.

Rakennat ja vahvistat myönteistä julkisuuskuvaa.

Valitset vapaaehtoisuuden uuden kansallisen lainsäädännön tai muiden uusien pakkokeinojen sijaan.

TÄHÄN SITOUDET:

Sitoudut tehostamaan energiankäyttöäsi asettamasi ohjeellisen tavoitteen mukaisesti.

Selvität, miten voit tehostaa energiankäyttöä. Toteutat valitsemiasi kustannustehokkaita energiankäytön tehostamistoimia.

Otat huomioon energiatehokkuuden suunnittelussa ja hankinnoissa. Koulutat henkilöstöä ja viestit toimistasi.

Raportoit vuosittain energiankäytön tehostamistoimista.

Pyrit uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoon ja uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseen.

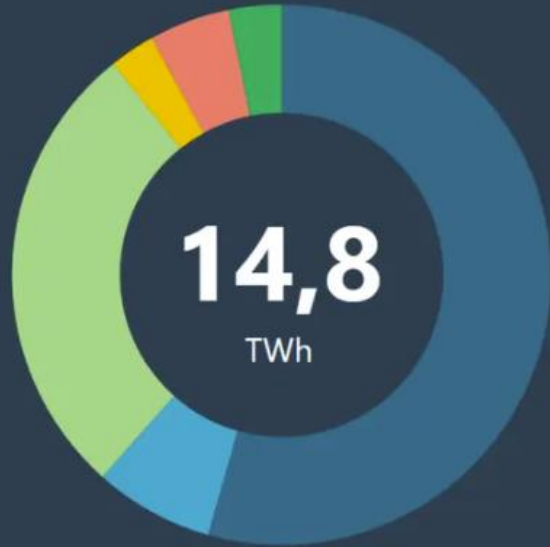
ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Energiatehokkuussopimusten tuloksia

Suomalaiset yritykset ja kunnat & vastuullinen energiankäyttö 2017-2023

768 Yritystä
7 590 Toimipaikkaa
157 Kuntaa/kuntayhtymää

ENERGIAVALTAINEN TEOLLISUUS	54 %	KESKISUURI TEOLLISUUS	7 %
ENERGIA-ALA	28 %	YKSITYINEN PALVELUALA	3 %
KIINTEISTÖALA	5 %	KUNTA-ALA	3 %

VUOSINA 2017-2023 TOTEUTETUT TOIMET JA INVESTOINNIT

✓ **27 285**
kpl

€ **1 481**
milj. €

TOIMIEN VAIKUTUKSET VUOSITTAIN

⚡ **Energiaa säästyy** **14,8**
TWh

€ **Kustannukset vähenevät** **801**
milj. €

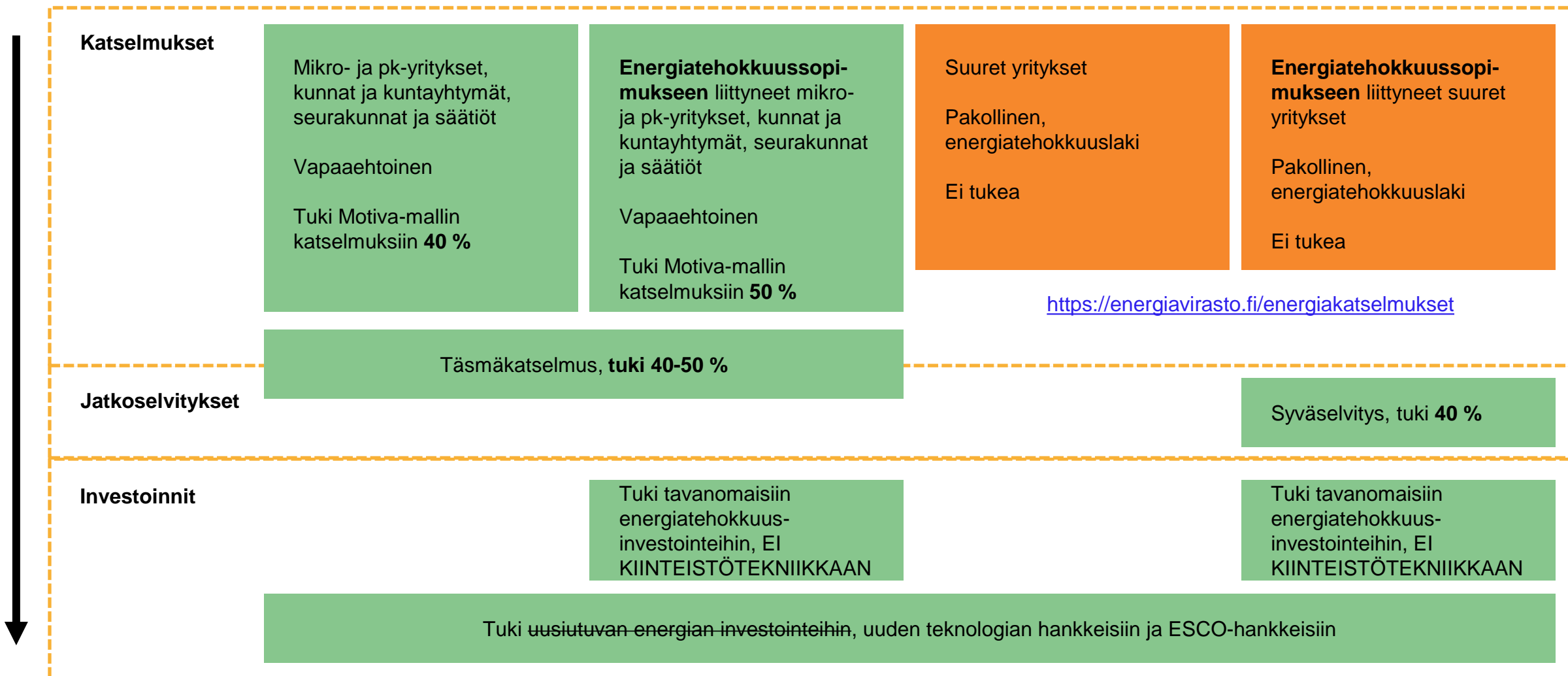
☁ **CO₂ -päästöt vähenevät** **3,1**
milj. tonnia

Työkaluja energiatehokkuuteen - Energiakatselmukset

Energiakatselmukset ja energiatuet 2024

Mikä on energiakatselmus?

- Energiakatselmus on puolueeton, kattava ja luotettava selvitys rakennuksen tai tuotantolaitoksen energian ja veden käytöstä sekä niiden kannattavista tehostamismahdollisuuksista.
- Mitä hyötyä siitä on?
 - Saat eriteltyä mittauksiin ja laskelmiin perustuvaa tietoa katselmoitavan kohteesi energiankulutuksen jakautumisesta.
 - Tunnistat energian ja veden käytön tehostamismahdollisuudet.
 - Löydät mahdollisuudet uusiutuvan energian hyödyntämiseen.
 - Saat selkeät ehdotukset toimenpiteistä ja investoinneista sekä laskelmat niillä saavutettavista säästöistä.
 - Löydät keinoja, miten voit säästää rahaa.
 - Vähennät toiminnan hiilidioksidipäästöjä.
 - Autat teknistä henkilökuntaa käyttämään laitteita ja järjestelmiä energiatehokkaasti.
 - Saat opit energiankäytön ja -tehokkuuden säännölliseen seurantaan, energiatehokkuuden ylläpitoon ja jatkuvaan parantamiseen.

Energiakatselmusmallit kuntien ja pk-yritysten tarpeisiin

Kiinteistöjen energiakatselmuks

- **Energiakatsastus:** yleisesti käytetty katselmusmalli pienille kiinteistöille.
- **Energiakatselmus:** yleisimmin käytetty katselmusmalli, joka soveltuu tavanomaisella tai vaativalla tekniikalla varustetulle isommalle palvelurakennukselle.

Teollisuuden energiakatselmuks

- Teollisuuden katselmuksissa katselmoidaan kiinteistötekniikka sekä tehdaspalvelujärjestelmät.
- Analyysimallissa huomioidaan myös tuotantoprosessien parantamismahdollisuudet.
- Useita malleja erilaisiin kohteisiin ja tarkoituksiin. Voidaan pilkkoa myös kahteen eri vaiheeseen kustannustehokkuuden maksimoimiseksi.

Täsmäkatselmus

- Uusi vapaamuotoinen kokeilu. Tarkasteltavat osa-alueet vapaasti valittavissa tarpeiden ja tavoitteiden mukaisesti.
- Ei määriteltyä sisältöä, mittauksia tai raportointitapaa. Sopii hyvin myös esim. fossiilisen polttoaineen vaihtoehtojen selvitykseen.
- Pk-yrityksille, seurakunnille ja säätiöille tarkoitettu malli, myös teollisuuteen!

Yleistä energiakatselmuksista

- Valtion tuki 40 % tai 50 % kustannuksista
- Vakiintunutta toimintaa, pätevöityneet tekijät, laadunvarmistus
- Energiankäytön nykytila ja kaikki säästötoimenpiteet esille
- Katselmuksissa löydetty keskimääräinen säästöpotentiaali 17 %
- Energiatehokkuus on taloudellisesti kannattavaa ilmastotyötä!

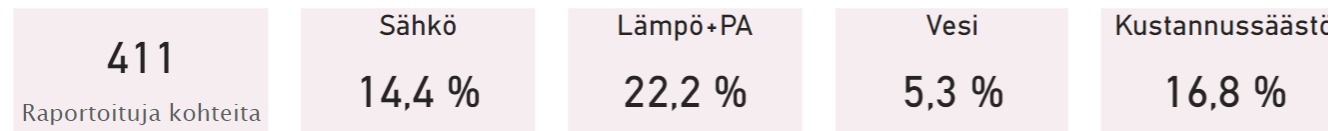
Tilastotietoa, säästöpotentiaalit

Säästöpotentiaalit vuosina 2015–2024 (teollisuus ja palvelusektori)

Valitse tarkasteltavat vuodet

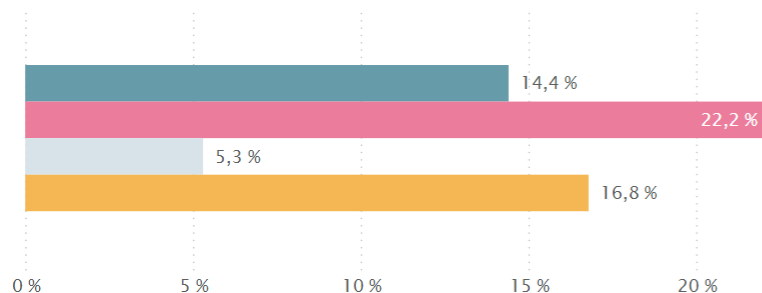
2015 2024

Sektori

- Kunta-ala
- Yksityinen palvelu
- PK teollisuus

● Sähkö ● Lämpö+PA ● Vesi ● Kustannussäästö

Katselmustyyppien säästöpotentiaali

Katselmustyyppi	lkm	Sähkö	Lämpö+PA	Vesi	Kustannussäästö
Energiakatsastus	54	15,4 %	26,5 %	5,3 %	19,0 %
Kiinteistökatselemus	309	15,1 %	18,7 %	5,3 %	15,8 %
Käyttöönottokatselmus	9	5,9 %	20,8 %	6,9 %	10,6 %
Seurantakatselmus	3	7,8 %	5,9 %	3,7 %	6,8 %
TE-energiakatselmus	8	7,8 %	35,9 %	4,3 %	25,4 %
TE-energia-analyysi	7	19,5 %	38,3 %	7,8 %	30,6 %
Työkalu kiinteistö	9	12,8 %	34,0 %	8,5 %	21,6 %
Työkalu teollisuus	12	3,6 %	68,9 %	0,8 %	22,4 %
Yhteensä	411	14,4 %	22,2 %	5,3 %	16,8 %

Top 5 rakennustyyppien säästöpotentiaali

Rakennustyyppi	lkm	Sähkö	Lämpö+PA	Vesi	Kustannussäästö
Yleissivistävien oppilaitosten rakennukset	119	18,7 %	20,8 %	4,7 %	18,9 %
Lasten päiväkodit	52	15,7 %	22,7 %	6,4 %	17,1 %
Toimistorakennukset	29	10,9 %	19,5 %	5,2 %	14,6 %
Keskussairaalat	18	3,5 %	16,1 %	5,2 %	7,4 %
Terveyskeskukset	14	12,1 %	15,2 %	5,2 %	11,9 %
Yhteensä	232	15,5 %	20,4 %	5,2 %	16,7 %

Top 5 teollisuuden toimialojen säästöpotentiaali

Toimiala	lkm	Sähkö	Lämpö+PA	Vesi	Kustannussäästö
Yhteensä					

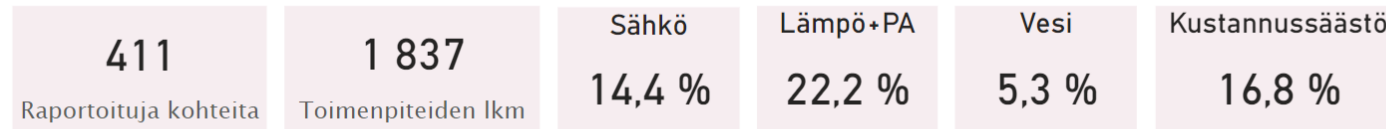
Tilastotietoa, säästöpotentiaalit

Säästöpotentiaalit vuosina 2015–2024 (teollisuus ja palvelusektori)

Valitse tarkasteltavat vuodet

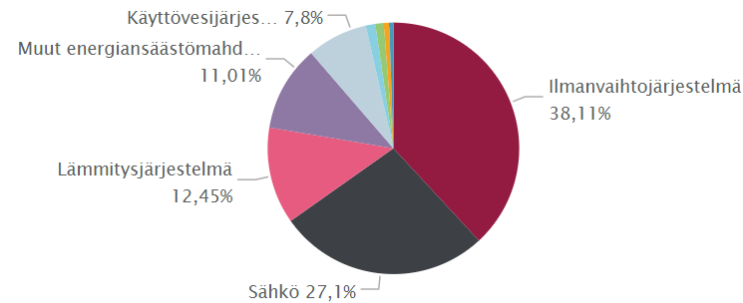
2015 2024

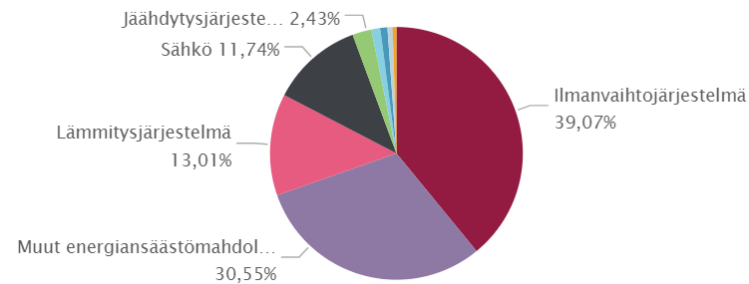
Sektori

- Kunta-ala
- Yksityinen palvelu
- PK teollisuus

Toimenpide-ehdotusten lkm toimenpideluokissa

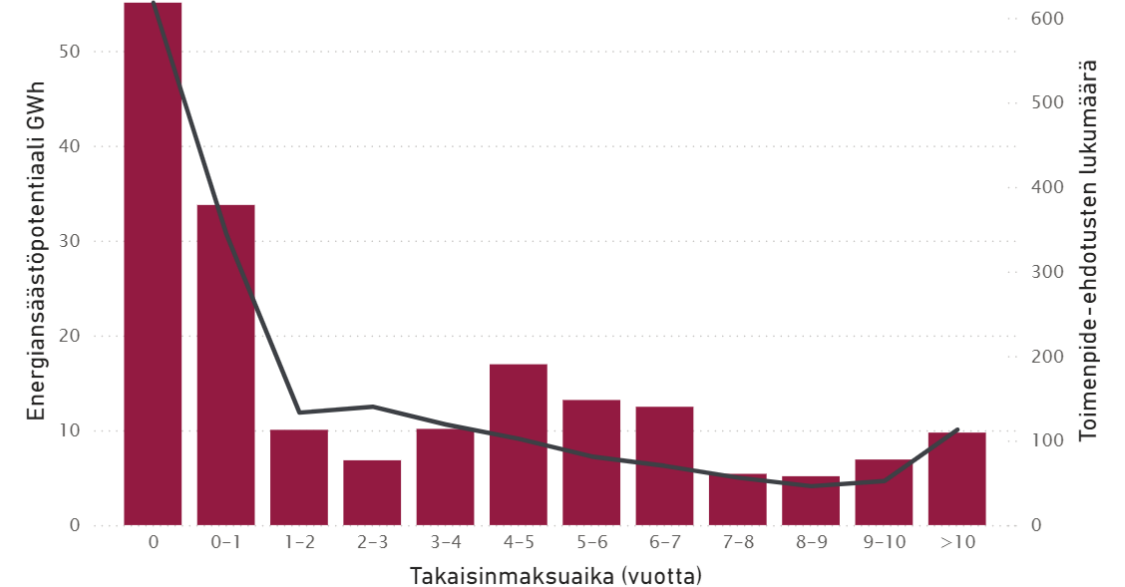

Säästöpotentiaali toimenpideluokissa

Energiansäästöpotentiaali ja toimenpide-ehdotusten lkm takaisinmaksuajan mukaan

● Energiansäästöpotentiaali GWh ● Toimenpide-ehdotusten lukumäärä

Tilastotietoa, säästöpotentiaalit

Säästöpotentiaalit vuosina 2015–2024 (teollisuus ja palvelusektori)

Valitse tarkasteltavat vuodet

2015 2024

411 Raportoituja kohteita	Sähkö TWh 30,62	Lämpö+PA TWh 148,71	Vesi km3 49,39
1 837 Toimenpiteiden lkm	Investointi milj. € 34,55	Kustannussäästö milj. € 9,81	

Voit rajata tarkasteltavia toimenpideluokkia valitsemalla yhden tai useamman toimenpideluokan "Toimenpideluokka" valikosta. Lukumäärä/Säästöpotentiaali painikkeiden avulla voit valita kuvissa tarkasteltavan suureen. Näytä/Piilota Taulukko painike avaa tai sulkee dataaulun.

Toimenpideluokka

Kaikki

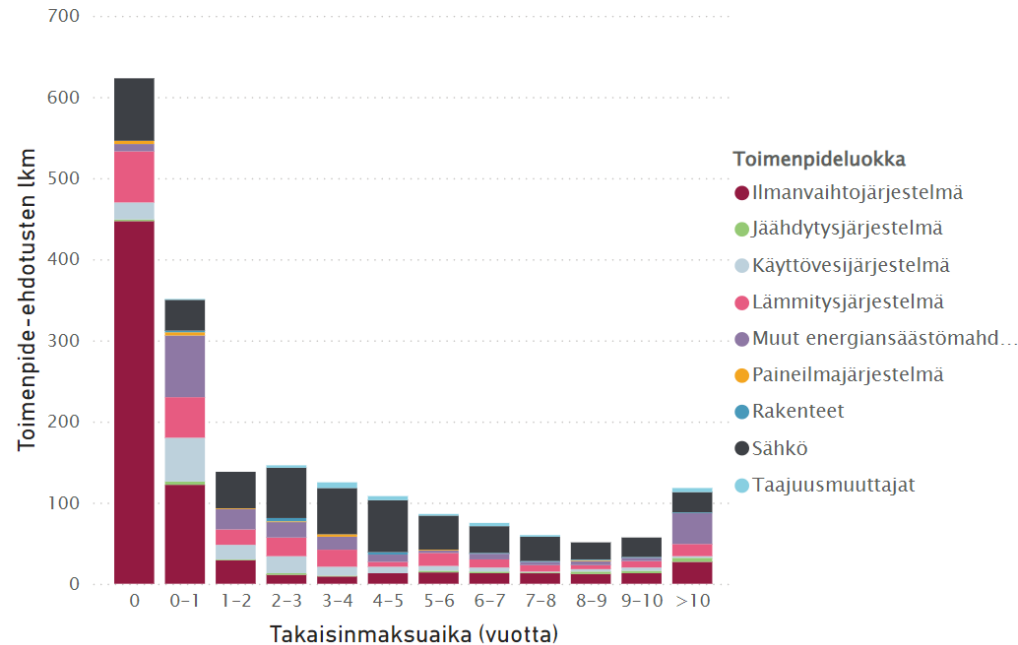
Näytä taulukko

Säästöpotentiaali

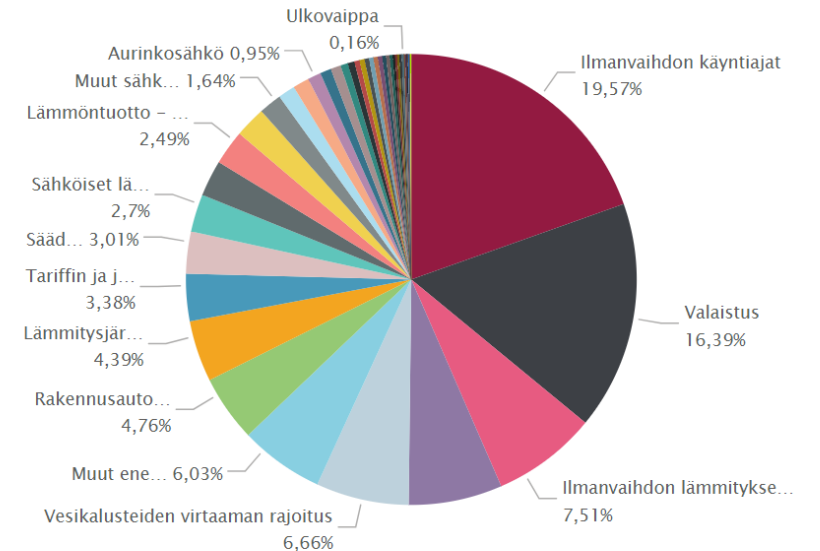
Sektori

- Kunta-ala
- Yksityinen palvelu
- PK teollisuus

Toimenpide-ehdotusten lkm toimenpideluokittain ja eri takaisinmaksuluokissa

Toimenpide-ehdotusten lkm (tarkempi luokittelu)

Syväselvitykset suurille yrityksille

Mistä on kysymys?

- Tuettuja selvityksiä, joiden avulla pyritään edistämään tunnistettua potentiaalia investoinniksi.
- Tarkoituksena on edistää energiansäästöä, energiatehokkuuden parantumista, uusiutuvan energian käytön osuuden kasvattamista tai muuten yrityksen energiankäytön muuttumista vähähiiliseksi.
- Suurille energiatehokkuussopimukseen kuuluville yrityksille.
- Tuki 40 % kustannuksista aina 100 000 euron selvitykseen asti.
- www.motiva.fi/syvaselvitys

Ideoita ja apua

Sujuvasti energianhallintajärjestelmä käyttöön

Tule oppimaan ETJ+- tai ISO 50 001 -järjestelmien käyttöönottoa ja hyödyntämistä

- Etsimme yrityksiä yhteishankkeeseen, jossa edistetään energiatehokkuuden johtamisjärjestelmien (ETJ+ tai ISO 50 001) käyttöönottoa ja kehitystä.
- Osallistuja voi olla vasta alkutaipaleella järjestelmän käytössä, tai sellaista jo pidempään käyttänyt.
- Tavoitteena on, että opit miten järjestelmä rakennetaan, otetaan käyttöön ja miten sitä hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla yrityksissä.
- Menetelminä itsearviointi ja tapaamiset - luennot, vertaisoppiminen ja yrityskohtainen sparraus.
- Osallistujilla on mahdollisuus verkostoitua, oppia toisiltaan, ja saada tukea alan asiantuntijoilta.
- Työ toteutetaan vuoden 2025 aikana – ilmoittaudu mukaan 24.1.2025 mennessä.

Haluaisitko mukaan? Ota yhteyttä:

Elina Leskinen, Motiva Oy

elina.leskinen@motiva.fi

+358 50 515 1328

Kaipaatko ideoita toimenpiteiksi?

Raportoidut energiatehokkuustoimenpiteet vuosilta 2017–2023

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen teknologiateollisuuden toimenpideohjelma

Seuraavaan listaan on koottu teknologiateollisuuden sopimusyritysten raportoimia toteutettuja säästötoimenpiteitä vuosilta 2017–2023. Toimenpiteet ovat siinä muodossa, kuin ne on raportoitu, eikä niitä ei ole tässä yhteydessä tarkemmin kuvattu. Mahdolliset toimipaikan tunnistetiedot on poistettu toimenpiteistä ja samoja toimenpiteitä on yhdistetty.

Sisällysluettelo

1	Lämmitysjärjestelmä	2
1.1	Lämmöntuotanto	2
1.2	Lämmönjako	3
1.3	Lämmityksen säätö ja asetusarvot.....	3
1.4	Lämmöntalteenotto	4
2	Ilmanvaihtojärjestelmä	4
2.1	Käyntiajat	4
2.2	Ylläpito ja puhdistus	5
2.3	Palvelualueiden osittaminen	5
2.4	Ilmanvaihdon säätö	5
2.5	Lämmöntalteenotto	6
2.6	Puhaltimien taajuusmuuttajaohjaukset.....	6
2.7	Puhallin- tai järjestelmäusinnat	6
3	Käyttö- ja prosessivesijärjestelmä.....	8
4	Jäähdytys.....	8
4.1	Lauhdelämmön talteenotto	8

Tulokset ja tilastotiedot

<https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/tulokset/elinkeinoelama/>

Toimenpidelistat

<https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/tulokset/elinkeinoelama/toimenpidelistat/>

31.10.2022

UPM: Lämpöpumpulla lisää tehoa sahan energiankäyttöön

lämpöpumput, metsäteollisuus, teollisuus

04.12.2024

Tampereen Tiivisteteollisuus Oy: Valaistussaneeraus toi merkittävät säästöt sähkönkulutuksessa

aurinkosähkö, energiatehokkuuspalvelu, kemianteollisuus, led, maalämpö, rakennusautomaatio

13.11.2024

Nouryon Finland: Hukkalämmöstä höyryä

energiavaltainen teollisuus, höyry, hukkalämpö, kuivatus

29.12.2021

Orion: Lämpöpumppulaitoksesta vauhtia ilmastotekoihin

elinkeinoelämä, hukkalämpö, kemianteollisuus, lämpöpumput, teollisuus

10.12.2024

Mäkelä Alu Oy: Profiilitehdas harppasi energiatehokkuudessa uudelle tasolle

elinkeinoelämä, energianerokas, lämpöpumput, LTO, sähköistäminen, teknologiateollisuus, teollisuus

LIITTYJÄN TARINAT

<https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/ajankohtaista/>

**ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET**

Energiatehokkuuden tarkistuslista

- Vapaasti hyödynnettävissä oleva Excel-pohjainen työkalu, jolla voidaan tarkastella kiinteistön tai yrityksen energiatehokkuutta
- Apuna systemaattiseen energia-asioiden läpikäyntiin koko kohteen tai yksittäisten osa-alueiden järjestelmien, laitteiden ja käytön nykytilan osalta
 - Voidaan hyödyntää myös laitekartoituksissa sekä laitteiden toiminnan tarkistuksessa tai käyttää korjaus- ja toimenpidehistorian dokumentoinnissa
- Tarkistuslistan avulla voidaan helpottaa kiinteistöjen ja yritysten energiatehokkuuden parantamista sekä tehostamismahdollisuuksien havaitsemista
 - Kustannussäästöjä olosuhteista tinkimättä
 - Systemaattinen katsaus tuo tietoa yritykseen ja henkilöstön osaaminen lisääntyy.
 - Havaitaan konkreettisia ehdotuksia energiatehokkuustoimille.
 - Helppo tapa kehittää yrityksen energia-asioita.
 - Apua kiinteistöjen, korjausvelan tai vanhan talotekniikan muutostöihin sekä uusiutuvaan energiaan siirtymisessä.
- Hae tarkistuslista käyttöösi [energiatehokkuussopimusten sivuilta](#)

Rahoituksen tietopalvelu

www.motiva.fi/rahoituksentietopalvelu

Rahoituksen tietopalvelu kokoaa tietoa **energiatehokkuuden parantamiseen, uudis- ja korjausrakentamiseen, kiertotalouteen, kasvihuonekaasupäästöjen ehkäisyyn ja vähentämiseen, sekä ilmastonmuutoksen hillintään** tarkoitetuista avustuksista ja tuista sekä muista eri rahoitusmuodoista.

Tietopalvelu on suunnattu niin eri alojen **yrityksille ja yrittäjille kuin kunnille ja kaupungeille ja muille julkishallinnon toimijoille, yhteisöille sekä taloyhtiöille, pientalojen omistajille ja kuluttajille.**

Muoto:	Kohde
Avustus/Tuki	Investointi
Hakija	Tarjoaja
PK-yritys	Kaikki tarjoajat
Toimiala	Teema
Kaikki toimialat	Kaikki teemat
HAE	

→ [EAKR – Yrityksen kehittämisavustus](#)

Muoto Avustus/Tuki

Tiivistelmä Alueellinen yrityksen kehittämisavustus on tarkoitettu erityisesti pk-yrityksille

Alueellinen energianeuvonta

Energiavirasto rahoittaa alueellista energianeuvontaa kaikissa Suomen maakunnissa (pl. Ahvenanmaa).

- Puolueetonta neuvontaa energiatehokkuudesta ja uusiutuvasta energiasta.
- **Alueellisen energianeuvonnan kohderyhmänä myös pk-yritykset.**

energiavirasto.fi/energianeuvonta

Energianeuvontaa tarjoavat Energiaviraston rahoittamat alueelliset energianeuvojat.

- Etelä-Karjala (*Lappeenrannan kaupunki*)
- Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa (*Thermopolis*)
- Etelä-Savo (*ProAgria Etelä-Savo ja Sweco Finland*)
- Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa, Lappi (*Feasib Consulting*)
- Kanta-Häme ja Pirkanmaa (*Ekokumppanit*)
- Keski-Pohjanmaa (*Evate Oy ja Thermopolis*)
- Keski-Suomi (*Benet Solutions ja Sweco Finland*)
- Kymenlaakso, Päijät-Häme, Uusimaa (*Ramboll Finland*)
- Pohjois-Karjala (*Karelia AMK*)
- Pohjois-Savo (*Kuopion kaupunki*)
- Satakunta (*Porin kaupunki ja Sweco Finland*)
- Varsinais-Suomi (*Valonia*)

Kiitos!

@MotivaOy

www.motiva.fi